

۲۵۷۵۵

معرفی اثر

کد نام اثر: نام اثر: آرامگاه بی سات وقت نام اثر (لاتین): Aramgahe bisate vaght

کد نوع اثر: نوع اثر: آرامگاه نام دیگر اثر:

کد کلاسه اثر: کلاسه اثر: آرامگاه

کد قدمت اثر: قدمت اثر: قرن هشتم هجری قمری

وضعیت موجود: سالم نیمه سالم تخریب شده ویران شده مضطرب حفاری غیر مجاز

کد استان: نام استان: فارس نام استان (لاتین): Fars

کد شهرستان: نام شهرستان: کازرون نام شهرستان (لاتین): Kazeroon

کد بخش: نام بخش: مرکزی نام بخش (لاتین): Markazi

کد شهر: نام شهر: نام شهر (لاتین):

کد دهستان: نام دهستان: *دریس* نام دهستان (لاتین):

نام روستا: دریس نام روستا (لاتین): Deris

ریاست جمهوری
سازمان میراث فرهنگی و گردشگری

سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان فارس

آرامگاه بی سات وقت

تهیه کننده: سیروس برفی

شماره ثبت:

تاریخ ثبت:

تاریخ تهیه: پاییز ۸۴

۱۷۷۵

ریاست جمهوری

سازمان میراث فرهنگی و گردشگری

سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان فارس

گزارش ثبتی: آرامگاه بی سات وقت

تاریخ تهیه: پاییز ۸۴

تهیه کننده: سیروس برفی

نقشه بردار: سیروس برفی

عکاس: سیروس برفی

خدمات رایانه: محمد حسن پاک نژاد

شماره ثبت:

(استفاده از اطلاعات مندرج در این گزارش با ذکر مأخذ مجاز می باشد)

تاریخ ثبت:

۱- موقعیت طبیعی اثر:

کازرون در مغرب شیراز و در جلگه ای به طول ۸۶ و عرض ۹۰ کیلومتر قرار گرفته و فاصله آن تا شیراز ۱۵۲، تا بوشهر ۱۷۰، تا بهبهان از راه پل فهلیان ۲۲۴، تا اهواز ۵۹۳ و نیز تا پایتخت ۱۰۶۰ کیلومتر است. این شهرستان از طرف شمال و شمال شرقی به شهرستان ممسنی و بهبهان، از شمال شرقی و مشرق به شهرستان شیراز، از جنوب و جنوب غربی به شهرستان برازجان و از جنوب شرقی به شهرستان فیروزآباد محدود است. در امتداد ۵۱ درجه و ۳۵ دقیقه از نصفالنهار شرقی نسبت به رصدخانه «گرینویچ» و ۲۹ درجه و ۲۵ دقیقه عرض شمالی نسبت به خط استوا قرار گرفته و از سطح دریا ۲۲۲ متر ارتفاع دارد. دمای این شهر حداکثر به ۴۹ درجه بالای صفر و حداقل به ۶ درجه زیر صفر می‌رسد و میانگین باران در سالهای کجباران کمتر از ۵۰۰ و سالهای پر باران تقریباً ۷۰۰ میلی‌متر است. ارتفاعات جنوبی از حاشیه غربی دشت ارزن می‌گذرد و ارتفاعات شمالی از کناره‌های رودخانه فهلیان و دامنه‌های جنوبی در ناحیه ماسور میلانی گسترده شده است. قلعه دختر در طول $29^{\circ} 36' 01/9''$ و عرض $51^{\circ} 43' 02/03''$ جغرافیایی و ارتفاع از دریا ۱۰۲۰ متر می‌باشد.

۲- موقعیت فعلی اثر:

شهرستان کازرون، بخش مرکزی، دهستان دریس، روستای دریس، غرب روستا، منطقه میان ده

۳- مشخصات پلاک ثبتی اثر:**۴- تاریخچه و وجه تسمیه اثر:**

این اثر مربوط به قرن هشتم هجری قمری است و نام آن برگرفته از نام محلی است.

۵- سوابق پژوهشی اثر، شناسایی، بررسی، گمانه‌زنی، حفاری:

تاکنون پژوهشی در مورد این اثر صورت نگرفته است.

۶- نوع و توضیحات مالکیت اثر:

بنا دارای مالکیت دولتی و در اختیار اوقاف می‌باشد.

۷- مشخصات اثر - تپه:**۸- مشخصات اثر بنا:**

در غرب روستای دربیس در طول جغرافیایی $51^{\circ}34'28''$ و عرض جغرافیایی $29^{\circ}41'26''$ در میان مزارع کشاورزی امامزاده ای قرار دارد که در بین اهالی روستا و در کتاب «کارزون در آینه فرهنگ ایران» به نام امامزاده بی سات وقت شناخته می شود. بنا دارای پلان هشتی ضلعی به ابعاد $8/30 \times 7/5$ متر می باشد. ورودی بنا در ضلع شرقی می باشد. فضای داخلی بنا 40 سانتیمتر از ورودی پایین تر است و در طرفین ورودی در داخل بنا تاقچه ای به ابعاد 100×110 سانتیمتر قرار دارد. ضلع جنوبی بنا دارای محرابی به ارتفاع 170 سانتیمتر و در ضلع غربی طاقنمای دیگری به ابعاد 85×130 سانتیمتر که 20 سانتیمتر از کف بنا ارتفاع دارد و پنجره ای در آن تعبیه شده است. در ضلع شمالی بنا نیز در گاهی با دو طاقنما در طرفین وجود دارد که 40 سانتیمتر از کف ارتفاع دارد. گنبد $2/5$ متر ارتفاع دارد. نمای داخلی گنبد با استفاده از قلوه سنگهای کوچک به شکل زیبایی در کنار هم چیده شده است. مصالح به کار رفته جهت احداث این بنا لاشه سنگ و ملات گچ بوده است. البته نمای بیرونی بنا در سالهای اخیر با استفاده از سیمان انمود شده است. سنگ قبر موجود در بنا از نوع سنگ قبرهای صندوقی بوده است که طرفین آن شکسته است و فقط بالا و پایین آن باقی مانده است و با استفاده از سنگ و سیمان بر روی سکویی محکم شده است و کتیبه لوح آن چنین است:

العباد الصالح ... سعد بن وعترحه الله و غفرانه امر هذا القبر الرئيس الاجل المحترم الموفّر شم الدین محمدین
الرئیس الزاهد المکرم الاخص سیدالعباد نورالدین اسحق بن الزاهد المرحوم ابوطاهر بن یونس، دام اقباله و رحم اسلافه فی
شهر ذی الحجه سنه خمس و اربعین فسیع مائه

۹- ویژگی اثر:

بنا دارای پلان هشت ضلعی می باشد. معمار این بنا با استفاده از قلوه سنگهای درشت در سطح خارجی گنبد سعی نموده است گنبد را از حالت یکنواختی خارج نماید و در نمای داخلی با چیدمان قلوه سنگهای کوچک در کنار هم زیبایی خاصی به فضای داخلی بنا بخشیده است.

۱۰- نوع بهره‌برداری اثر:

این بنا آرامگاه می باشد.

۱۱- اقدامات انجام شده در مورد حریم اثر (حریم پیشنهادی):

تاکنون هیچ اقدامی در این خصوص صورت نگرفته است.

۱۲- توضیح دخل و تصرفات انجام شده و مشهود اثر:**۱۲- توضیح تعمیرات گذشته در اثر:**

امامزاده در سالهای اخیر توسط یکی از هالی تعمیر و مرمت شده است. سنگ قبر شکسته در محل خود بر روی سکویی با استفاده از مصالح سنگ و سیمان محکم شده است. نمای بیرونی بنا نیز با استفاده از سیمان تمود شده است. سنگ قبر امامزاده متأسفانه در طول زمان شکسته و تنها قسمتهای بالا و پایین آن باقی مانده است.

۱۴- توضیحات ضروری و اختصاصی اثر:

تعیین حریم اثر ضروری است.

۱۵- شرح وضعیت موجود خطرپذیری و دلایل آسیب‌های وارده:

- ۱- بررسی های میدانی
- ۲- کارزون در آینه فرهنگ ایران نوشته متوجه مظفریان ص ۱۰۷

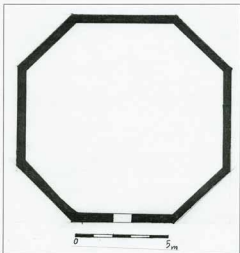
۱۶- ذکر منابع و مآخذ گزارش:

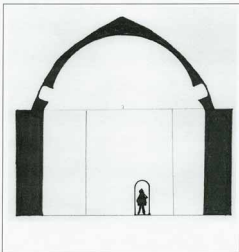
نمای کلی آرامگاه بی سات وقت ، دید از جنوب

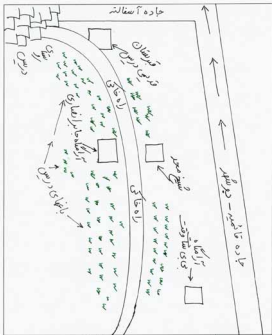
نمای کلی آرامگاه بی سات وقت ، دید از شرق

آرامگاه بی سات وقت . پلان

آرامگاه بی سات وقت ، مقطع

آرامگاه : بی ساعت وقت مگروکی